

خبرنامه فرش

انجمن علمی دانشجویی
فرش دانشگاه هنر اسلامی تبریز
سال سوم، دور دوم، شماره ۱۳، اردیبهشت ماه ۱۳۹۱

بخشنامه

دور تازه خبرنامه قالی بعد از وقفه‌ای چند ماهه دوباره شروع به کار نموده است. وقفه‌ای که ای کاش نبود و خیلی دوست داشتیم بالا قابله بعد از شماره دوازدهم شماره سیزدهم را می‌دیدیم. اما خوب به قول معروف ماهی را هروقت از آب بگیری تازه است. مسئولین اجرایی خبرنامه بی‌صبرانه منتظر همکاری شما دانشجویان عزیز در تهیه و سامان دهی شماره‌های بعدی خبرنامه هستند.

نکته دیگر اینکه مدتی است ویلاگ انجمن نیز فعال شده و از دوستانی که می‌توانند در این زمینه با انجمن همکاری نمایند دعوت به همکاری می‌شود. آدرس ویلاگ:

www.anjomanfarsh.blogfa.com

نقش دانشگاه در ارتقاء تولید، فروش و صادرات فرش دستیاف ایران

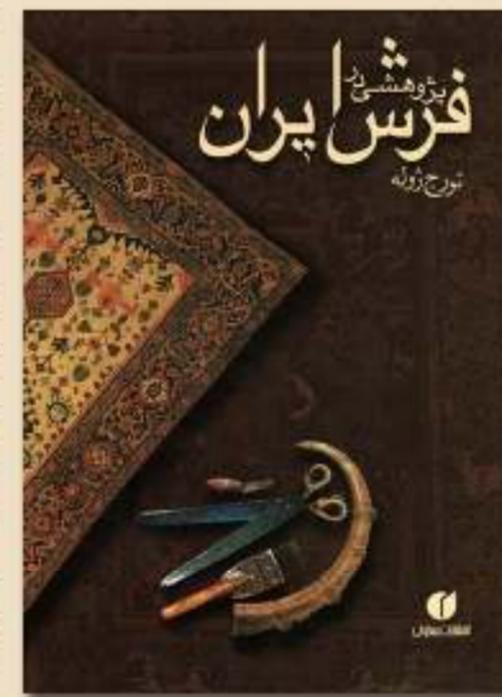
در تاریخ ۹۱/۱/۳۱ نشستی تخصصی با حضور مسئولین و دست اندکاران فرش استان آذربایجان شرقی و همچنین هنرمندان، اساتید، دانشجویان و دانش آموختگان فرش در دانشگاه هنر اسلامی تبریز برگزار گردید.

صفحه ۲

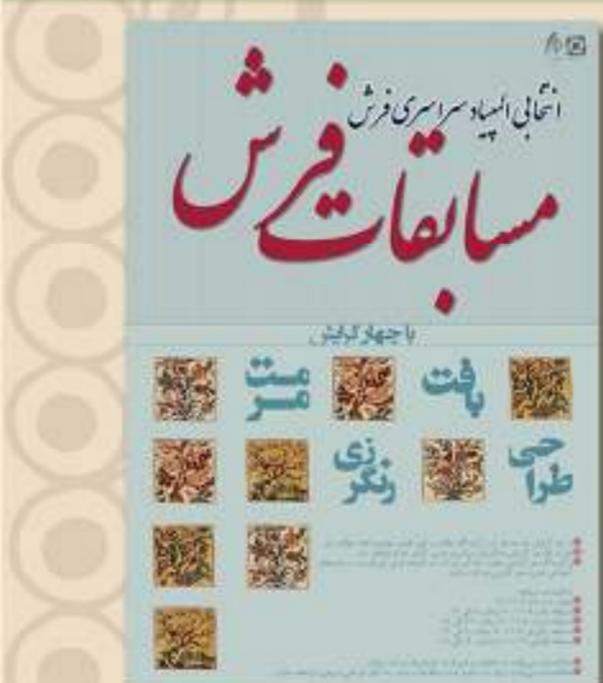
پژوهشی در فرش ایران به چاپ دوم رسید

کتاب ارزشمند پژوهشی در فرش ایران سال ۱۳۸۱ با تلاش محقق و پژوهشگر گرانقدر فرش جناب آقای تورج ژوله و توسط انتشارات یساولی به چاپ رسید. کتابی که در یکی دو دهه گذشته و چه بسا دورتر یکی از محدود کتاب‌های فرشی بود که نگاهی نقادانه و پژوهش محور به ابعاد مختلف فرش داشت. در یکی دو سال اخیر در بازار کتاب این اثر کمیاب و حتی این اواخر نایاب شده بود. به همین دلیل اواخر سال ۱۳۹۰ بود که پژوهشی در فرش ایران توسط انتشارات یساولی به چاپ دوم سپرده شد.

صفحه ۵

المپیاد فرش آذربایجان شرقی در دانشگاه هنر اسلامی تبریز برگزار شد

المپیاد دانشجویی فرش آذربایجان شرقی از هفتم لغایت هجدهم اسفندماه سال گذشته در دانشکده فرش دانشگاه هنر اسلامی تبریز برگزار شد. این سری از مسابقات در چهار گرایش طراحی، رنگرزی، بافت و مرمت، در چهار روز با نظارت استاد محمود رووفه گر حق، چهره ماندگار فرش استان و از پایه گذاران المپیاد دانش آموزی و دانشجویی فرش در کشور و همچنین سایر اساتید دانشکده فرش برگزار شد و در هجدهم اسفندماه پایان یافت.

صفحه ۳

از کامپیوتر تا فرش (اصحاحه با هانیه سرداری)

هانیه سرداری یکی از ده دانشجوی کارشناسی ارشد فرش است که عنوان اولین وردی‌های این مقطع را با خود دارند. سرداری متولد تهران و اصالتاً اهل خوی است. دیپلم خود را در رشته ریاضی گرفته و سال ۸۴ دوره کارشناسی خود را در رشته کامپیوتر گرایش نرم افزار به پایان رسانده. او هم اکنون در دانشگاه هنر اسلامی تبریز در مقطع کارشناسی ارشد فرش گرایش طراحی در حال تحصیل است و از علاقه‌اش به فرش می‌گوید که از تهران راهی تبریز شده.

صفحه ۷

نقش دانشگاه در ارتقاء تولید، فروش و صادرات فرش دستباف ایران

در تاریخ ۹۱/۱/۳۱ نشستی تخصصی با حضور مسئولین و دست اندکاران فرش استان آذربایجان شرقی و همچنین هنرمندان، اساتید، دانشجویان و دانش آموختگان فرش در دانشگاه هنر اسلامی تبریز برگزار گردید.

این نشست با هدف ارتباط هرچه بیشتر و تعامل دو جانبه بازار و دانشگاه، با حضور مسئولین فرش استان اعم از رئیس اتحادیه های تولید کنندگان و بافندگان، اتحادیه فروشنده ها، اتحادیه صادر کنندگان، اتحادیه تابلو فرش و همچنین رئیس و اعضای انجمن طراحان و نقاشان تبریز، رئیس اتاق فرش سازمان صنعت معدن و تجارت و تدبیر چند از دانش آموختگان موفق فرش دانشگاه و با استقبال دانشجویان فرش، به بررسی راههای گسترش روابط دانشگاه و بازار فرش پرداخت.

در ابتدای این جلسه که با همت دانشکده فرش و انجمن علمی دانشجویی این دانشگاه برگزار گردید، خانم دکتر فاطمه اکبری، رئیس دانشکده فرش، ضمن اشاره به ضرورت وجود رشته دانشگاهی فرش در مقاطع مختلف کارشناسی و کارشناسی ارشد و حتی بالاتر برای وضعیت کنونی فرش دستباف کشور افزودند با توجه به جایگاه فرش دستباف ایران در جهان، از طرفی جایگاه آن در صادرات و اقتصاد کشور، باید به این رشته توجه بیشتری شود. ایشان در پایان یاد مرحوم استاد جواد هریزچی قدیم از اساتید نام آشنای طراحی فرش تبریز را گرامی داشتند.

در ادامه آقای جواد پورنامی عضو هیئت علمی دانشکده فرش اظهار داشتند مرکز ملی فرش که متولی فرش کشور است نسبت به این رشته و دانشجویان آن بی مهری مینماید و آن حمایت لازم از دانش آموختگان فرش انجام نمی شود که جای تأسف دارد. از همین رو دانش آموختگان فرش به سمت دیگری مثل فرش ماشینی می روند. وی در ادامه افزود که وجود مدیران و مسئولان غیر متخصص و نا آشنا به فرش از دیگر معضلات حال حاضر این هنر صنعت است که باید در انتخاب مدیران مرتبط با فرش از فارغ التحصیلان رشته فرش که توانایی های لازم را دارا می باشد استفاده شود.

عضو هیئت مدیره انجمن علمی فرش ایران به فعالیت دانش آموختگان فرش در حوزه فرش ماشینی و ارتقاء این صنعت اشاره کردند و افزودند که دلیل فعالیت دانش آموختگان در این حوزه عدم حمایت تولید کنندگان فرش دستباف از آن هاست. ایشان در پایان به مناسبت چهلمین روز درگذشت زنده یاد جواد هریزچی معروف به جواد قلم ضمن اشاره به قدرت ایشان در طراحی فرش یاد و نام ایشان را گرامی داشتند.

در ادامه آقای رضا نورمحمدی از دانش آموختگان فرش دانشگاه هنر اسلامی تبریز که در این جلسه حاضر بودند ضمن اشاره به تشویق های استاد قره باغی در جهت علاقمندی ایشان به رشته و هنر طراحی فرش اظهار داشتند که در حال حاضر با یک شرکت فرش ماشینی بلژیکی همکاری می نمایند. همچنین نمونه هایی از آثار و طرح های خود را به نمایش گذاشته و به لزوم انطباق طرح ها با سلیقه و ذوق مشتری تاکید نمودند. در ادامه جلسه رئیس اتحادیه های تولید کنندگان و بافندگان، صادر کنندگان و فروشنده ها فرش ضمن ارائه سخنانی به همکاری بین دانشگاه و بازار تأکید داشتند و با اشاره به وجود شرایط برای چنین همکاری های دو جانبی از دانشجویان و دانش آموختگان فرش دعوت به همکاری های علمی و پژوهشی نمودند.

در پایان این جلسه هیئت مدعو از فضاهای آموزشی دانشکده فرش و همچنین آثار دانشجویان در گرایش های مختلف بازدید نمودند.

المپیاد فرش آذربایجان شرقی در دانشگاه هنر اسلامی تبریز برگزار شد

المپیاد دانشجویی فرش آذربایجان شرقی از هفتم لغایت هجدهم اسفندماه سال گذشته در دانشکده فرش دانشگاه هنر اسلامی تبریز برگزار شد. این سری از مسابقات در چهار گرایش طراحی، رنگرزی، بافت و مرمت، در چهار روز با نظارت استاد محمود رووفه گر حق، چهره ماندگار فرش استان و از پایه گذاران المپیاد دانش آموزی و دانشجویی فرش در کشور و همچنین سایر استادی دانشکده فرش برگزار شد و در هجدهم اسفندماه پایان یافت.

در این مسابقات بیش از ۶۰ نفر از دانشجویان فرش دانشگاه و آموزشکده فرش هریس به صورت عملی و مهارتی با انجام پروژه‌های متناسب با هر گرایش به رقابت پرداختند که در نهایت آثار شرکت کنندگان مورد داوری و ارزیابی قرار گرفته و برگزیدگان به شرح زیر اعلام شدند:

گرایش مرمت

نفر اول: لیلا مهرپرور
نفر دوم: حجت فروتن راد
نفر سوم: رسول همت آبادی

گرایش طراحی

نفر اول: رضا شری
نفر دوم: سعید رحیمی
نفر سوم: مرتضی مریجی

گرایش رنگرزی

نفر اول: بهنوش یاری زاده
نفر دوم: امین بهپوری
نفر سوم: یگانه گلپذیر

گرایش بافت

نفر اول: زهره خیری
نفر دوم: رضا شری
نفر سوم: فاطمه مرشدی

نفرات اول هر گرایش به بخش ملی المپیاد فرش که اوخر اردیبهشت ماه سال جاری در مشهد الرضا برگزار خواهد شد اعزام می‌شوند. امیدواریم که برگزیدگان این مسابقات در بخش ملی المپیاد نیز خوش بدرخشنده و افتخاری دیگر برای دانشکده فرش دانشگاه هنر اسلامی تبریز به ارمغان آورند.

صادرات فرش در یک دهه گذشته آسیب‌ها و پیامدها

صادرات فرش دستباف ایران در طول دهه‌ای که گذشت از نظر ارزشی برای هر کیلو گرم فرش تولیدی در ایران رشد قابل ملاحظه‌ای داشته است. این در حالی است که میزان صادرات فرش ایران به لحاظ وزنی در طول این دهه کاهش چشمگیری داشته است. با مجموع این داده‌ها ارزش دلاری فرش از سال ۱۳۸۰ تا پایان سال ۱۳۹۰ تغییر محسوسی نداشته. این‌ها نشان از آن دارد که ارزش ریالی و دلاری فرش در یک واحد ثابت اضافه شده و به عبارت دیگر ما فرش را نسبت به سال هشتاد به چند برابر قیمت می‌فروشیم. البته این افزایش قیمت تا حدودی به دلیل نرخ تورم معقول است؛ اما نکته اینجاست که تولید فرش در ایران افت چشمگیری داشته و در همین حال مسئولین بیشتر با اعلام ارقام دلاری و ریالی صادرات فرش، از بهبود اوضاع فرش دستباف ایران دم می‌زنند.

آخرأ هم رئیس جدید مرکز ملی فرش ایران، جناب آقای مهندس محمد باقر آقا علیخانی از رشد چهل درصدی ارزش صادرات فرش در سال ۹۱ خبر داده است. خبری که به ذهن بسیاری از فعالان فرش شاید تنها در حد یک عدد باشد و تحقق آن امری ناممکن بنماید. ولی با این حال رشد صادرات فرش برای تمام ذینفعان فرش ایرانی امری میمون و خواهایند است.

جدول زیر تغییرات وزنی و ارزشی فرش ایران را بین سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۰ نشان می‌دهد.

سال	شرح	
	وزن فرش صادراتی (تن)	ارزش صادرات فرش (میلیون دلار)
۱۳۸۰	۲۲۵۳۰	۵۶۰/۵
۱۳۹۰	۶۹۷۲	۵۵۲/۸

منبع: معاونت امور بازاریابی مرکز ملی فرش

از مشاهده جدول بالا به روشنی می‌توانیم به این مسئله مهم دست یابیم که تولید فرش ایران در همین دهه‌ای که گذشت $\frac{۳}{۲۳}$ برابر کاهش یافته است. اما ارزش دلاری آن علیرغم این کاهش چند برابری تغییر زیادی نداشته است. فرش ایرانی روز به روز گران و گران‌تر می‌شود و از وسع خرید طبقه متوسط جوامع و بازارهای هدف خارج می‌شود و ما هم سرخواشانه از افزایش ارزشی فرش ایرانی سخن می‌گوییم.

کاهش تولید فرش با این رقم در طول یک دهه زنگ خطری جدی برای فرش ایرانی است. افزایش بی‌رویه قیمت‌ها، بازارهای فرش ایرانی را چه بخواهیم و چه نخواهیم محدود و محدودتر می‌نماید. ادامه این جریان نیز به تعطیلی تصاعدی کارگاه‌های فرشبافی خواهد انجامید و هیچ معلوم نیست که در بهار سال ۱۴۰۰ فرش ایرانی در چه جایگاه تولیدی و اقتصادی قرار داشته باشد و حجم شاغل فعلی فرش ایران چگونه کاهشی داشته باشد.

رویکرد مسئولین نیز به شکلی است که گویا تنها و تنها ارقام بزرگ و بزرگتر ریالی و دلاری برایشان مهم است و انگار از تعطیلی کارگاه‌های فرشبافی بی‌خبرند. از بیکار شدن بافندگان و سایر فعالان فرش هیچ نمی‌دانند. انگار نمی‌دانند که اصالت و کیفیت فرش ایرانی چگونه در سودای یافتن سلیقه مشتریان خارجی به حراج گذاشته می‌شود.

به هر حال امیدواریم مسئولین همانقدر که رقم‌های صادراتی برایشان مهم است بیشتر از آن به احیاء دارهای قالی از دست رفته و افزایش تولید و اشتغال فرش بیاندیشند تا فرش برای آیندگان نیز زنده و پویا معرفی شود، نه آنکه برای یافتن فرشی با اصالت روانه موزه‌ها و مجموعه‌های خصوصی شوند به جای آنکه فرهنگ و تمدن ایرانی را لمس کنند و از پشت ویترین جسدی بی‌جان را به نظاره بنشینند.

پژوهشی در فرش ایران به چاپ دوم رسید

کتاب ارزشمند پژوهشی در فرش ایران سال ۱۳۸۱ با تلاش محقق و پژوهشگر گرانقدر فرش جناب آقای تورج ژوله و توسط انتشارات یساولی به چاپ رسید. کتابی که در یکی دو دهه گذشته و چه بسا دورتر یکی از محدود کتاب‌های فرشی بود که نگاهی نقادانه و پژوهش محور به ابعاد مختلف فرش داشت در یکی دو سال اخیر در بازار کتاب، این اثر کمیاب و حتی در این اواخر نایاب شده بود. به همین دلیل اواخر سال ۱۳۹۰ بود که پژوهشی در فرش ایران توسط انتشارات یساولی به چاپ دوم سپرده شد.

تورج ژوله که متولد سال ۱۳۴۷ است از سال ۱۳۶۸ وارد حوزه مطالعات فرش شد. او که دوره دوساله فرش را در مجتمع دانشگاهی هتل گذرانده بود در سال ۱۳۷۴ عیوب قالی را منتشر کرد. در سال ۱۳۷۵ برگی از قالی خراسان و در سال ۱۳۷۸ طرح‌های فرش ایران و جهان را به چاپ رساند. در سال ۱۳۸۴ با همکاری دکتر علی حصویری جلد سوم از کتاب شناخت نمونه‌هایی از فرش ایران را نیز به طبع رساند. در زمینه فعالیت‌های اجرایی و پژوهشی نیز افتخارات و مسئولیت‌های استاد تورج ژوله کم نیستند.

ژوله در خصوص نگارش پژوهشی در فرش ایران می‌نویسد:

پس از آغاز نگارش این کتاب، متوجه کاستی‌های زیاد در برخی از معلومات خود شدم و همین موضوع باعث شد علیرغم یادداشت‌ها و مطالب متعددی که گردآورده بودم، نگارش این کتاب مدت چهار سال دیگر (علاوه بر آن سال‌هایی که در زمینه فرش تحقیق و پژوهش می‌نموده) به طول انجامد.

ژوله در ادامه، ابعاد گسترده دانش فرش شناسی را به حلقه‌های یک زنجیر به هم پیوسته تشبیه نموده و می‌گوید هر کس با هر گرایش و علاقه‌ای، ملزم به ورود به تمامی این حلقه‌ها و تسلط به زوایای پر پیچ و خم این دانش است. او زمینه‌هایی که می‌بایست در فرش پس از مطالعات مستمر متخصصان، وارد جزئیات و دقایق دیگری شود را به هفت دسته کلی تقسیم می‌نماید:

- (۱) پیشینه و تاریخ مطالعات فرش شناسی در جهان
- (۲) پیشینه و تاریخ بافندگی زیر انداز در ایران
- (۳) جایگاه رنگ و مبانی آن در طراحی و نقشه کشی فرش
- (۴) نوآوری، احیاء و روزآمد سازی طرح‌ها و نقشه‌های قدیمی
- (۵) شناخت و تسلط لازم در سبک شناسی فرش ایران و مکاتب آن
- (۶) جایگاه جغرافیا و جغرافیای فرش در دانش فرش شناسی
- (۷) تأثیر تحولات اجتماعی، سیاسی، فرهنگی بر فرش شناسی

اما نکته‌ای که استاد ژوله در پایان این مقدمه بدان اشاره داشتند نکته‌ای بسیار مهم و کلیدی است که اگر از من دانشجوی فرش تا آن مسئول رده بالای فرش کشور هر کدام بدان ایمان نداشته باشیم و لو اینکه بدانیم و قبول داشته باشیم فرش به سوی خواهد رفت که نباید برود. این نکته چنین است:

فرش ایران نیازمند متفکرین و متخصصینی است که باید پیش از آنکه طراح، رنگر، مدیر یا ... باشند، به این باور رسیده باشند که هنر بافندگی و فرشبافی، بخشی از تاریخ و تمدن این سرزمین است.

تاریخ و تمدن هر ملت، پیشوานه آینده آن است. بنابراین هر تصمیم و تفکری که باعث افول و اضمحلال این هنر شود، به مثابه تصمیمی است برای نابودی بخشی از تاریخ و تمدن این سرزمین و هرگز مباد.

پژوهشی در فرش ایران در ۲۳۴ صفحه و در هجده فصل مجدداً در اختیار علاقمندان قرار گرفته است.

انتخابات انجمن علمی فرش ایران برگزار شد

دور دوم انتخابات انجمن علمی فرش ایران بعد از ظهر روز شنبه ۲۶ فروردین با حضور اعضای پیوسته این انجمن برگزار شد. این جلسه که در پی به حد نصاب نرسیدن اعضای پیوسته انجمن در اسفندماه سال گذشته برگزار شد، تیم تازه مدیریتی انجمن و همچنین بازرسین آن انتخاب و معرفی شدند.

در ابتدای این جلسه که با ریاست دکتر محمد تقی آشوری عضو هیأت رئیسه انجمن برگزار شد، دکتر سید جلال الدین بصام ضمن ارائه گزارش عملکرد انجمن طی دو سال گذشته امتیازات کسب شده توسط انجمن و تغییر کیفی فعالیت‌های انجمن را عنوان نمودند. سپس جناب آقای عابد نیز به بیان گزارش مالی انجمن و مجموع درآمد و هزینه‌های انجمن طی دوره گذشته پرداختند.

در ادامه به درخواست اعضا و رئیس جلسه هریک از کاندیداهای حاضر به معرفی خود برای اعضا پرداختند. در نهایت با شمارش آراء مأخوذه تیم هیئت مدیره و بازرسین اصلی و علی‌البدل انجمن به شرح زیر معرفی شدند:

اعضای اصلی هیئت مدیره: دکتر سید جلال الدین بصام، رضا الله داد، اشرف السادات موسوی لر، جواد پورنامی، امیرحسین چیت‌سازیان

اعضای علی‌البدل هیئت مدیره: حمیدرضا مومنیان، دکتر حبیب الله آیت‌الله‌ی بازرسین اصلی: محمدرضا عابد، دکتر سید علی مجابی

بازرس علی‌البدل: سیدامیراحمد ذریه زهرا

لازم به ذکر است که در این جلسه آقایان مهدی کشاورز افشار و محمود برادران، به عنوان ناظر و علی‌وند شعاری به عنوان منشی جلسه مسئولیت اجرای انتخابات را بر عهده داشتند. انجمن علمی دانشجویی فرش انتخاب مجدد و شایسته استاد جواد پورنامی را به عنوان عضو اصلی هیئت مدیره انجمن علمی فرش ایران به ایشان تبریک عرض می‌نماید.

یک روز در مهد تابلو فرش ایران

از ابتدای سال جاری دانشکده فرش اردوهای یک روزه متنوعی را در داخل شهر تبریز و سطح استان برای دانشجویان فرش تدارک دیده است که اقدام بسیار بجا و مناسبی است. در این شماره گزارش مختصری از اردوی دانشجویان ترم شش و هشت فرش از شهر سردرود را برایتان نقل می‌نمایم. سایر دانشجویان نیز می‌توانند گزارش بازدیدهای دانشجویی را جهت درج در خبرنامه برای ما ارسال نمایند.

شهر کوچک سردرود با جمعیت ۳۲ هزار نفری خود که در جنوب غربی شهر تبریز و در فاصله ۷ کیلومتری آن واقع شده یکی از شهرهای خوشنام استان آذربایجان شرقی محسوب می‌گردد. با رجوع به تاریخ و نظرات اهل تحقیق و تاریخ دانان، تاریخ و پیشینه وجود شهر سردرود هزاره اول قبل از میلاد می‌باشد. شهری که جعفر پاکدست، استاد و طراح زبر دست فرش، اهل همان شهر است.

سیام فروردین، شهر سردرود مقصد اردوی یک روزه دانشجویان فرش دانشگاه هنر اسلامی تبریز بود. شهری که علیرغم وسعت و جمعیت محدودش در زمینه تابلو فرش بافی بسیار معروف است. به قول جناب آقای صحتی، از تولید کنندگان تابلو فرش سردرود، در هرخانه سردرود حداقل یک تابلو فرش در حال بافته شدن است. کارگاه‌های مختلفی نیز در این شهر وجود داشتند که هریک بخشی از تولید تابلو فرش را سامان می‌دادند. کارگاه‌های چله کشی دستی و ماشینی، رنگرزی، طراحی، بافت، مرمت و تکمیل، قاب سازی و ... هریک زمینه اشتغال مناسبی را در این شهر برای ساکنان آن فراهم آورده است که دانشجویان نیز اگر شناخت درستی از بازار داشته باشند می‌توانند سهم خوبی از این بازار را از آن خود کنند. در اینجا نیز جا دارد از جناب آقای صمدی و صحتی نیز جهت برگزاری این اردو تشکر ویژه‌ای شود.

البته هرچند این بازدید خیلی محدود بود اماً چنین اردوهایی که لمس از نزدیک جریان تولید فرش است، می‌تواند برای دانشجویان این رشته بسیار مفید واقع شود. امیدواریم از این قبیل بازدیدها بیشتر در دستور کار آموزشی دانشکده فرش قرار گیرد.

از کامپیوتر تا فرش

مصطفیه باهنیه سرداری دانشجوی کارشناسی ارشد فرش

باهنیه سرداری یکی از ده دانشجوی کارشناسی ارشد فرش است که عنوان اولین وردی های این مقطع را با خود دارند. سرداری متولد تهران و اصالتاً اهل خوی است. دیپلم خود را در رشته ریاضی گرفته و سال ۸۴ دوره کارشناسی خود را در رشته کامپیوتر گرایش نرم افزار به پایان رسانده و مدتی هم در زمینه کامپیوتر مشغول به کار بوده و هست. او هم اکنون در دانشگاه هنر اسلامی تبریز در مقطع کارشناسی ارشد فرش گرایش طراحی در حال تحصیل است و از علاقه‌اش به فرش می‌گوید که از تهران راهی تبریز شده. اینکه او کامپیوتر خوانده و الان فرش می‌خواند بهانه‌ای شد تا با او مصاحبه‌ای کوتاه را ترتیب دهیم. مصاحبه‌ای که اصل حرفش این است که چگونه دانشجوی کامپیوتر از فرش سر در آورده است.

*خانم سرداری چطور شد که رشته فرش را برای تحصیلات تكمیلی انتخاب کردید؟
یک نکته را بگوییم که من قبل از اینکه بخواهم وارد دانشگاه بشوم می‌خواستم وارد رشته های هنری شوم اما اون موقع خانواده‌ها بیشتر دوست داشتند فرزندانشان در رشته‌های فنی یا پزشکی درس بخونند و کمتر علاقه داشتند که به هنرستان بروند. من هم ریاضی خوندمو همون سال اول کامپیوتر قبول شدم و ادامه دادم. اما بعد از فارغ التحصیلی کم کم سعی کردم کار هنری را شروع کنم. بیشتر هم به هنرهای سنتی علاقه داشتم که با استاد امیر هوشنگ آقا میری آشنا شدم و در زمینه تذهیب شروع به فعالیت کردم. هم‌زمان در زمینه کامپیوتر هم کار می‌کردم. استاد آقامیری در زمینه فرش هم فعالیت هایی داشتند و از همین طریق من با فرش به صورت نسبی آشنا شدم. در اون موقع حتی پیگیری می‌کردم تا چه دانشگاه‌هایی فرش وجود داره. نهایتاً بهار سال ۸۹ تصمیم گرفتم مطالعه برای کنکور ارشد رو شروع کنم. اون موقع در نظر داشتم در رشته‌هایی مثل پژوهش هنر یا هنر اسلامی بروم چون اون موقع رشته فرش در مقطع ارشد نبود. برای مطالعه کنکور چند ماهی هم سرکار نرفتم. موضوعات هنری که مطالعه می‌کردم قبلاً آشنایی زیادی باهашون نداشتم و همین کار منو سخت‌تر می‌کرد. بالاخره کنکورو دادم و وقتی جواب‌ها اومد خیلی نا امید شدم، چون می‌خواستم حتماً تهران باشم. رتبه‌ام حدود ۱۴۰ بود. توی تکمیل ظرفیت وقتی رشته فرش را دیدم خیلی خوشحال شدم. البته هنر اسلامی سوره هم قبول شده بودم. وقتی فرش قبول شدم دو دل بودم. خوب هنر اسلامی تهران نزدیک خونمنو بودو حدود ده دقیقه با خونمنو فاصله داشت. از طرفی تبریز دور بود، ولی خوب عوضش فرش بود. به هر حال فرش رو انتخاب کردم.

زمانی که به دانشگاه آمدم مقارن شده بود با گشايش شعبه انجمن علمي فرش ايران در تبریز و احساس کردم در این دانشگاه به فرش خیلی اهمیت می‌دهند و خیلی خوشحال بودم که فرش را در دانشگاه هنر اسلامی تبریز انتخاب کردم.

از طرفی ذهنیت من از فرش این بود که فرش صرفاً هنر نیست بلکه هم هنر هم صنعته و روی اون میشه خیلی کار کرد و جای گسترش زیادی داره و صرفاً کار پژوهشی نیست. به نظر من شاید تو زمینه نرم افزار و کامپیوتر ما نتونیم حرف زیادی برای گفتن داشته باشیم و در حد ایده‌آل آن در درجه اول ما مصرف کننده تولیدات خارجی هستیم ولی فرش برای ماست و ما آن را به دنیا معرفی کردیم و الان هم قادر می‌کنیم.

*خانم سرداری آیا به اشتغال متناسب با فرش فکر می‌کنید؟ یا قصد دارید شغلتان در زمینه کامپیوتر باشد؟

بله حتماً. من خودم از اول به فعالیت‌های هنری علاقه بیشتری داشتم تا کامپیوتر و الان هم که تونستم در رشته‌ای مثل فرش تحصیل کنم مطمئناً به شغل و حرفة‌ای متناسب با فرش فکر می‌کنم. نکته‌ای که اینجا به ذهنم میرسه اینه که امروزه در فرش زمینه های اشتغال مختلفی وجود دارد که دانش‌آموختگان فرش می‌توانند وارد این بازار گستردۀ شوند و نباید صرفاً به زمینه اشتغال استخدامی فکر کنیم که چنین تفکری بیشتر اوقات ما را تبلیل بار می‌آورد و همیشه منتظریم جایی به ما پیشنهاد کار دهد و این خیلی بد است و زمینه‌های پیشرفت ما را محدود می‌سازد. لذا دانش‌آموختگان فرش اگر خود به سمت ایجاد شغل بروند مطمئناً وضعیت اشتغال فارغ‌التحصیلان فرش بسیار متحول خواهد شد.

*خانم سرداری از اینکه در این مصاحبه شرکت نمودید بسیار مشکریم.

ماهنامه تخصصی، خبری دانشجویان فرش

صاحب امتیاز: انجمن علمی دانشجویی فرش (دانشگاه هنر اسلامی تبریز)
مدیر مسئول: دکتر فاطمه اکبری سردبیر: عبدالله میرزاپی
مدیر اجرایی و ویراستار: سید محمد مهدی میرزاپی
همکاران این شماره: مرتضی میریجی، محمود اکبری
پست الکترونیکی خبرنامه: carpetnewsletter@gmail.com
وبلاگ انجمن: www.anjomanfarsh.blogfa.com
خبرنامه قالی در ویرایش مطالعه رسیده آزاد می‌باشد.

شعر

فرش یعنی خاطرات کودکی فرش یعنی طعم شعر رودکی
فرش یعنی نغمه دفینه‌ها فرش یعنی زحمت تهمینه‌ها
فرش یعنی افتخار بی کران فرش یعنی تابلوی نقش جهان
فرش یعنی با گره زر ساختن اشک‌ها را در لچک تر ساختن
فرش را در سقف عرض هم داشتند گوشه‌هایش هم کمی گل کاشتند
پیمان اشتی ماهینی (شعر برگزیده مسابقه «فرش یعنی...»)

آیا می‌دانید...

آیا می‌دانید طرح دار گل چیست؟

طرح دار گل نقشی از فرش‌های بافت ناحیه کرمانشاه، به ویژه سنقر و کلیابی، که نقش‌مایه غالب در آن درختی است پر از گل و برگ و سبزه. نقش اصلی این طرح چندین لوزی است که در میان آن‌ها یک درخت بید نیز به تصویر کشیده می‌شود.

منبع: دانشنامه فرش ایران، کتاب دوم، ص ۳۳.

نظرات شما

حامد آسترکی دانشجوی ترم هشتم فرش در این شماره مطلبی زیبا برایمان ارسال نموده است تا ستون نظرات شما این بار پر پیمان باشد. مطلب او اینگونه شروع می‌شود.

وقت گل دادن عشق روی دار قالی
بی سبب حتی پرتاب گل سرخی را
ترسیدیم
من و تو ...

واکنون که به آخر خط رسیده‌ام فرا پشت را می‌نگرم. پر از امیدها و ترس‌ها پراز فراز و نشیب و به یاد می‌آورم روز اولی را که به رشته فرش آمدم آن روز در این اندیشه به سر می‌بردم که باید طرحی نو در انداخت. آن روز گمان می‌کردم که تمام نیروها دست به دست هم دادند تا با فرش از خود ابدیتی به جای بگذارم ولی اکنون که به آخر خط رسیده‌ام ... شاید ... شاید را بگذار. می‌خواهم در این مجال تنگی که رخصت داده درد دلی کنم با کسانی که شاید آن‌ها نیز چون من روزی روزگاری در این خیال به سر می‌بردن که فرش را ...

و اکنون به اینجا رسیده‌ایم که فرش را باید در جای دیگری جست. آری دیگر فرش دست باف دارد از خانه‌ها رخت بر می‌بندد و باید آن را در موزه‌ها و گالری‌ها جست. دیگر فرش آن آشناز ساده و صمیمی خانه‌ها نیست که با دیدن آن به یاد خاطراتی که بر آن گذرانده‌ایم بیتفتیم و عمر رفته خود را در آن جستجو کنیم. و اما ما. مایی که قدم در این وادی گذارده‌ایم تا شاید جلوی این فاجعه را بگیریم. باید بپذیریم که این جبر تاریخ است که دیگر فرش دست باف یک کالای کاربردی به حساب نمی‌آید و صرفاً به یک کالای تجملی تبدیل شده است که با آن بازار مکاره فخر فروشی داغ می‌شود.

شاید وظیفه‌مان این باشد که نگذاریم فرش حتی در حد کالای تجملی هم اصالت خود را از دست بدهد و اسیر مد بازی‌های رایج گردد و آنچه که از نیاکان ما به یادگار رسیده است در فرهنگ جدید ذوب گردد. و دیگر نتوانیم سراغی از آن فرشی که خاطرات نسل‌های متوالی مردمان ما را در بر دارد را بیاییم و آن روز ...

فعالیت‌های آینده انجمن

نمایشگاه گروهی طراحی قالی

انجمن علمی دانشجویی فرش در پی برگزاری نمایشگاه طراحی قالی در دوره گذشته، اردیبهشت ماه امسال نیز قصد دارد تا نمایشگاه دیگری از گزیده آثار طراحی قالی دانشجویان دانشگاه را در معرض دید عموم قرار دهد. لذا از تمام دانشجویان دعوت می‌شود تا آثار طراحی قالی خود را در هر سبک و اندازه‌ای حداکثر تا تاریخ پانزدهم اردیبهشت ماه به اعضای انجمن علمی دانشجویی فرش تحويل نمایند. تعداد و اندازه آثار نیز محدودیتی ندارد. آثار رسیده به دیرخانه نمایشگاه پس از بازبینی و تأیید سطح کیفی لازم توسط اساتید مربوطه از تاریخ نوزدهم لغایت بیست و یکم اردیبهشت ماه به نمایش در خواهد آمد.